

A Hódmezővásárhelyi Helyi Választási Bizottság
91./2024. (V. 07.) számú határozata

A Hódmezővásárhelyi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) a **Mindenki Magyarországa Mozgalom** (székhely: 1054 Budapest, Alkotmány u. 10. 1. em. 4., nyilvántartási száma: 01-02-0017022) jelölő szervezet (a továbbiakban: Beadványozó) által 2024. május 4. napján benyújtott választási kifogás elbírálása tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t

A HVB megállapítja, hogy a **FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség** (székhely: 1062 Budapest, Lendvai u. 28.) és a **Kereszténydemokrata Néppárt** (székhelye: 1141 Budapest, Bazsarózsa u. 69.), mint jelölő szervezet és **Botkáné Kovács Henriett**, mint képviselőjelölt megsértette választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt alapelvet azzal, hogy gyermekek részvételével kampány célú videót készített és azt internetes közösségi oldalon közzétette, ezáltal nem a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvnek megfelelően jártak el.

Fent megállapított jogszabálysértés miatt az HVB a jogsértőket eltiltja a további jogsértéstől és kötelezi őket arra, hogy a jogszabálysértő tartalmakat ezen döntés jogerőre emelkedését követően azonnal távolítsák el az internetes közösségi oldalokról.

Az önkéntes részvétel a választási eljárásban, a választás tisztaságának megóvása és az esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között, mint alapelvek megsértésére vonatkozó kifogás-részeket a HVB elutasítja.

A HVB a jogsértéssel összefüggésben bírság kiszabását mellőzi.

A határozat ellen a **Csongrád-Csanád Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz** címezve az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be a HVB-nél jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a HVB mérlegelési jogkörében hozott határozata ellen. Nem nyújthat be fellebbezést az ügyben eljáró választási bizottság vagy annak tagja.

A fellebbezést írásba foglaltan, személyesen, levélben, (6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.) telefaxon (+36-62/530-146) vagy elektronikus levélben (valasztas@hodmezovasarhely.hu) eljuttatva úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb **2024. május 10-én 16.00 óráig** megérkezzen a HVB-hez. A fellebbezési határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell a kérelem Ve. 223. § (3) bekezdése szerinti alapját, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet, vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

A fellebbezés tárgyi illetékmentes.

I n d o k o l á s

A Beadványozó képviseletében Dr. Márki-Zay Péter elnök 2024. május 4. napján elektronikus úton választási kifogást nyújtott be HVB-hez.

A kifogás ismertetése:

„Előadjuk, hogy a Fidesz jelölő szervezet és Botkáné Kovács Henriett megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) b) c) és e) pontjában foglalt alapelveket, hiszen a kampányidőszakban a Fidesz képviselő jelöltje gyermekekről videó felvételt készített, melyet 2024. április 24. napján a kampányidőszakban, a Fidesz Vásárhely facebook közösségi oldalán közzé is tett.

A videó felvétel a mai napig is megtekinthető, mi is a tegnapi napon, azaz 2024. május 03. napján vettük észre a közösségi oldalon, így a tudomásunkra ekkor jutott a törvénysértés.

Előadjuk, hogy 2024. április 24. napján a Fidesz jelölő szervezet, a képviselő jelöltjéről, Botkáné Kovács Henriettől videó felvételt tett közzé, melyen gyermekek találhatók. A gyermekeket a Fidesz és képviselő jelöltjük választási kampányhoz háttérként, díszként használták fel, a jelölt népszerűsítése végett. A gyermekek ilyen célú felhasználása nem engedélyezhető kampányidőszakban, hiszen a jelölő szervezet és képviselő jelöltje jogtalan előny szerzése végett, a gyermekekkel jelöltjét népszerűsíti.

A fenti cselekménnyel a bepanaszolt megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés a, b) c) és e) pontját.

A gyermekekről készült videó 2.700 személy által követett közösségi oldalra került ki, melyben a Fidesz vásárhelyi jelöltjét kedvező színben tüntették fel a választópolgárok előtt és ezzel a választói akaratukat is befolyásolták és a jelölő szervezetet népszerűsítették. A videó felvételen a gyermekek együtt szerepelnek Botkáné Kovács Henriettel.

A gyermekkel történő kampány tevékenységgel a Fidesz és annak jelöltje a választás tisztaságát, a gyermekek önkéntes részvételét a választáson szintén megsértette, illetve a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást is. A gyermekek védelme a legfontosabb a kampányidőszakban és a gyermekek szerepeltetése még szülői beleegyezéssel sem lehetségesek kampány időszak alatt.

A kifogással érintett jelölő szervezet és képviselő jelöltje jogtalan előnyre tett szert azokkal a jelölő szervezetekkel szemben, amelyek a jogsértő tevékenységtől tartózkodnak. A fenti tényállításainkat az alábbi bizonyíték kétséget kizáróan bizonyítja:

1. Fidesz Vásárhely facebook poszt:

<https://fb.watch/rRKJbXx9FS/>

Kérjük a T. Választási bizottságot, hogy a fentiek alapján a Ve tv. 218. § (2) bekezdés a), b) c) és e) pontja alapján állapítsa meg a jogszabály sértés tényét, tiltsa el a Fidesz jelölő szervezetet és Botkáné Kovács Henriettet a további jogszabálysértéstől, kötelezze őket, hogy a kifogásolt

videót a közösségi oldalakról távolítsák el a határozat jogerőre emelkedését követően nyomban, a határozat jogerőre emelkedését követően nyomban és a választási kampány megsértése illetve a 155. §-ban foglalt kötelezettségek megszegése miatt bírságot kiszabni is szíveskedjen.”

A HVB döntése és jogi indokai

A kifogás részben alapos.

A HVB álláspontja:

A HVB a kifogás alapján elsőként azt vizsgálta, hogy van-e a helye kifogás érdemi vizsgálatának. A HVB megállapította, hogy a Ve. 212. § (2) bekezdése alapján a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és a jogszabálysértés bizonyítékait, a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét), a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba vételi számát.

Jelen eljárásban a HVB megállapítja, hogy Beadványozó 2024. május 4-én benyújtott kifogásában megjelölte, hogy a Ve.-ben foglalt alapelvek közül a FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt (a továbbiakban: jelölő szervezet) és Botkáné Kovács Henriett képviselőjelölt (a továbbiakban: képviselőjelölt) melyeket sértette meg.

Beadványozó a jogszabálysértés bizonyítékeként facebook hivatkozást bocsátott rendelkezésre, valamint további facebook posztokra hivatkozott, konkrétan megjelölte a jogszabálysértő tartalmak közzétételének dátumát. Kérte a jogsértés tényének megállapítását, a további jogszabálysértéstől való eltiltást, a jogszabálysértő tartalom eltávolítását, valamint bírság kiszabását.

A Ve. 215. §-a szerint a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

- a) nem a 208. § szerinti jogosult nyújtotta be,
- b) elkésett,
- c) nem tartalmazza a 212. § (2) bekezdésében foglaltakat vagy
- d) annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.

A HVB megállapítja, hogy a kifogás a Ve. 208. §-a szerinti jelölő szervezet jogosulttól származik, a Ve. 209. § (2) bekezdésére figyelemmel, tekintettel arra, hogy folyamatosan fennálló tevékenységről van szó, elkésettség nem merülhet fel. A Ve. 212. § (2) bekezdésében foglaltaknak a kifogás fentiek szerint megfelel. A HVB hatáskörét a Ve. 307/P. § (1) bekezdés b) pontja határozza meg.

Mindezek alapján a HVB megállapítja, hogy a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasításának vagy áttételének nincs helye, azt érdemben szükséges vizsgálnia.

A kifogásban foglaltakat a HVB megvizsgálta, a megjelölt és hivatkozott facebook oldalakat megtekintette.

A jelölő szervezet „Fidesz Hódmezővásárhely” oldalán - , amely az oldal elnevezése alapján „A Fidesz Hódmezővásárhelyi Szervezetének hivatalos oldala”, névjegye szerint: politikai szervezet, elérhetősége: csongrad04@fidesz.hu, honlapja: <http://www.fidesz.hu/> - a 2024. április 24.-én megjelent posztban, mint Hódmezővásárhely 3. számú egyéni választókerületének jelöltje bemutatásra kerül egy választási kampányvideóban Botkáné Kovács Henriett.

Teljesen azonos tartalommal ezt a kampányvideót a képviselőjelölt saját személyes oldalán is megosztotta szintén 2024. április 24.-én.

A bemutatott és megosztott videó az elnevezésén túl is kampánytémájú, a képviselőjelölt bemutatkozását tartalmazza és szavazásra buzdít.

A kampányvideóban 7 kiskorú személy jelenik meg.

A kifogás elbírálása szempontjából döntő jelentőségű az Alkotmánybíróság 3257/2019. (X. 30.) AB Határozata:

.....

„[27] A leírtakból tehát az következik, hogy a Ve. szabályai nem értelmezhetők úgy, mintha gyermekek bevonása a kampánytevékenységbe a köznevelési törvény hivatkozott rendelkezése ellenére megengedett lenne. ha tehát hivatalban lévő és a kampánnyal érintett (a választásokon jelöltként induló) polgármester vagy önkormányzati képviselő közfeladatának ellátása során nevelési-oktatási intézményben jelenik meg, vagy más módon, de nevelési-oktatási intézmény felügyelete alatt álló gyermekek részvételével zajló eseményen vesz részt, akkor a saját felelősségére esik, hogy az esemény ne váljék a kampány mint politikai tevékenység részévé. Más megfogalmazásban: választási kampányidőszakban, átadó ünnepségen, beszámolón gyermekek jelenléte az egyébként a Ve. 142. §-a alá tartozó eseményen, az ügy körülményeitől függően, így különösen ha az a saját kampány részévé válik, minősülhet tiltott kampánytevékenységnek. Ezt a körülményt az eljárások során alaposan kell vizsgálni, mert a Ve. alapelveinek tág értelmezése oda vezethet, hogy kampányidőszakban semmilyen feladatot nem lehet a nyilvánosság előtt elvégezni, mert az választási kampánynak minősül, így viszont fennáll a veszélye a Ve. 142. §-a kiüresítésének. A konkrét esetben az ítéletábra döntése nem a 142. § ilyen tág értelmezésénél, **hanem a Kúria által követett állandó bírói gyakorlaton alapul, amely szerint gyerekeket nem lehet kampánycélokra felhasználni, és amely gyakorlatnak a leírtak értelmében törvényi alapja van.....**”

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala 2019-es állásfoglalásában többek között az alábbiakat rögzíti:

„Az Alaptörvény rögzíti, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, a szülőknek pedig joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést. A gyermeket főszabályként minden olyan alapjog megillet, mint bármely más embert. Biztosítani kell az életkoruknak és szükségleteiknek megfelelő feltételeket a fejlődéshez, a felnőtté váláshoz; a szülők, a család, az állam és a társadalom valamennyi tagja köteles tiszteletben tartani a gyermek jogait. A gyermeket életkortól függetlenül, feltétel nélkül megilleti az egyenlő emberi méltóság, ennek értelmében a gyermek alany marad, és senki számára sem válhat eszközzé vagy tárgyá. **Kampányeszközként való felhasználásuk éppen ezt a jogot sérti meg, teszi a gyermeket a jog alanyából a pártpolitika tárgyává.**

A gyermek alapvető emberi jogokkal, saját nézetekkel, érzésekkel rendelkező individuum. **Meggyőződésünk, hogy egyetlen gyermek sem lehet pártpolitikai tevékenységnek háttére, díszlete, népszerűség-növelő tényezője.** Az óvodák és iskolák politikai semlegességének követelménye azt szolgálja, hogy a gyermekek ne válhassanak a politika eszközévé. Az óvodákban és iskolákban többdimenziós függőségi viszonyrendszer működik a gyermekek, a szülők, pedagógusok, intézményvezetők, a fenntartó és az önkormányzat között, ezért bármilyen pártpolitikai kényszer vagy ajánlat, illetve pártpolitikai megnyilvánulás, jelenlét aggályokat vet fel.

A gyermekek pártpolitikai célú szerepeltetését, illetve felhasználását nem igazolja és nem is igazolhatja az önkéntesség, a beleegyezés. Önmagában a szülői hozzájárulás igénylése is jogsérelemhez vezethet, ugyanis a szülőt közvetve vagy közvetlenül a politikai nézetei, szimpátiája kifejezésére kényszerítheti, és e kényszerhelyzet elszenvedője végső soron a gyermek lesz.

Kampányidőszakban a választási eljárási törvény lehetőséget ad a választási bizottságok számára, hogy bejelentés nyomán fellépjenek a gyermekek politikai célú felhasználásával, szerepeltetésével kapcsolatban. A Nemzeti Választási Bizottság (NVB) következetes gyakorlata szerint bírsággal sújt minden olyan politikai szereplőt, aki ebben az időszakban megsérti mindezen követelményeket. A NVB azonban csak utólag képes arra, hogy részlegesen orvosolja a már bekövetkezett jogsértéseket. A probléma nem magyar sajátosság, álláspontunk szerint pedig önmagában nem is a jelenlegi jogi környezet hiányosságaiból, hanem éppen a politikai és alkotmányos kultúra zavarából fakad. Választ lehet rá adni példamutatással, aktív kampánnyal és a politikai-etikai elvek és szabályok betartatásával – a mostani kampányban ezért komoly szerepe lehet az európai parlamenti választások résztvevőinek.”

A kifogással érintett videóban nem polgármester vagy önkormányzati képviselő feladatellátásáról van szó, a tárgya egy képviselőjelölt kampányvideója, ezért az eset megítélése lényegesen egyszerűbb és a kiemelt szövegrész a hivatkozott AB határozatból alátámasztja a jogsértést. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala által kiadott állásfoglalás pedig egyértelművé teszi, hogy a gyermekek politikai célú szerepeltetése, akkor sem jogszerű, ha az önkéntes vagy a szülő beleegyezése alapján történik. Ez alapján megállapítható, hogy mind a jelölő szervezet, mind pedig a képviselőjelölt azzal, hogy gyermekek részvételével készített kampányvideóját facebook posztban tette közé megsértette a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás elvét.

Az önkéntesség a bírói gyakorlat szerint: „Az önkéntes részvétel elve azt jelenti, hogy a választásokon való részvétel nem kötelező. Az önkéntes részvétel saját elhatározáson nyugvó magatartást jelent a választási eljárásban a választópolgár és a jelölt részéről is.”

A választás tisztaságának megóvása a bírói gyakorlat szerint:

„A választás tisztaságának megóvása mint alapelv átfogja az egész választási folyamatot, a választások egészének meg kell felelni ennek az elvnek. A választás tisztasága nemcsak a választási eljárási alapelvekkel, hanem az anyagi alapelvekkel is összefüggésben van.”

Az esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között a bírói gyakorlat:

„Az esélyegyenlőség a választójogi törvény szempontjából azt jelenti, hogy az állam azonos feltételeket köteles biztosítani azoknak, akik el kívánnak indulni a választásokon. Az esélynek tehát a választásokat megelőzően kell egyenlőnek lennie.”

A fenti alapelvi értelmezések a Kúria: „A választási és népszavazási eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslat tárgyában létrejött joggyakorlat-elemző” csoport 2018-ban kiadott összefoglaló véleményében jelennek meg, azokból tartalmaz lényegi kiemeléseket az indokolás, ami alapján egyértelmű, hogy az önkéntesség a választójog gyakorlására vonatkozik, nem értendő kiskorú személyek kampányfelvételeken való szereplésére. A választások tisztaságának megóvása a kialakult gyakorlatban a konkrét választási eljárás, pl.: szavazás megvalósítására értendő. Az esélyegyenlőség pedig olyan alapelv, amelyet az állam és az önkormányzat köteles biztosítani.

Ennek megfelelően a HVB a kifogás ezen részeit elutasította.

A HVB tárgyi ügyben a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint a jogsértés tényének megállapítása mellett a kifogásnak részben helyt adott, és a Ve. 218. § (2) bekezdés b) pontjában biztosítottak alapján indokoltan tartotta a jogsértéstől való eltiltás alkalmazását a jogsértővel szemben a választási kampány szabályainak megsértése miatt. Az alkalmazott szankció során a Ve. 219. § (1) bekezdés szerint mérlegelte az eset összes körülményét.

A HVB a szankció alkalmazása során értékelte, hogy jelen választási eljárásban az érintettekkel kapcsolatban először merült fel, hogy a választási kampányban a jogait nem a Ve. rendelkezéseinek megfelelően gyakorolta, illetve azt, hogy a jogsértés ismétlődő jellegéről nincs szó. A fentiekben kifejtett összes körülményére tekintettel a HVB bírság kiszabását mellőzte.

A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontján, a 208. §-án, 209. §-ának (1) bekezdésén, a 212. § (1)-(2) bekezdésein, a 218. § (1) bekezdésén és (2) bekezdés a) és b) pontjain, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 10. §-án, a 307/P. § (1) bekezdés b) pontján és (2) bekezdés c) pontján, a 221. §-án, a 223. §-án, a 224. §-án, az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2. mellékletének XIII./8. pontján alapul.

A HVB intézkedik a határozat nyilvánosságra hozatala iránt.

Hódmezővásárhely, 2024. május 7.

Dr. Kis András
elnök